

Keneltä ostan sijoitustuotteeni?

Sijoitus-Invest 17.–18.11.2010

Miksi Fiva on olemassa?

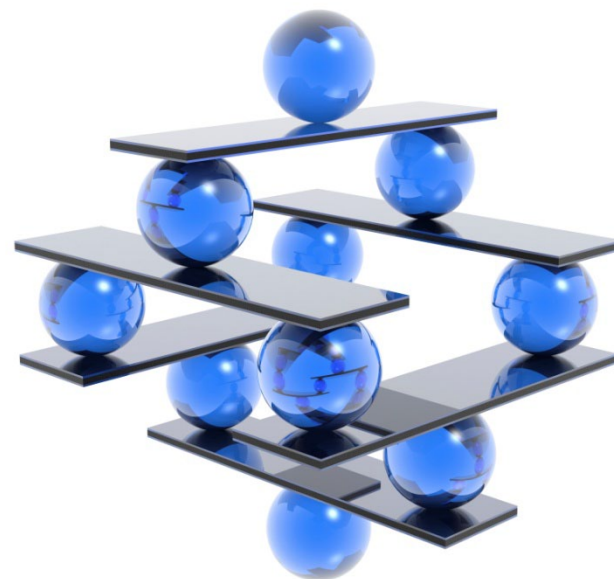
- Fiva työskentelee sen puolesta, että asiakkaat voisivat Suomessa asioida finanssialan palveluntarjoajien kanssa luottavaisin mielin.

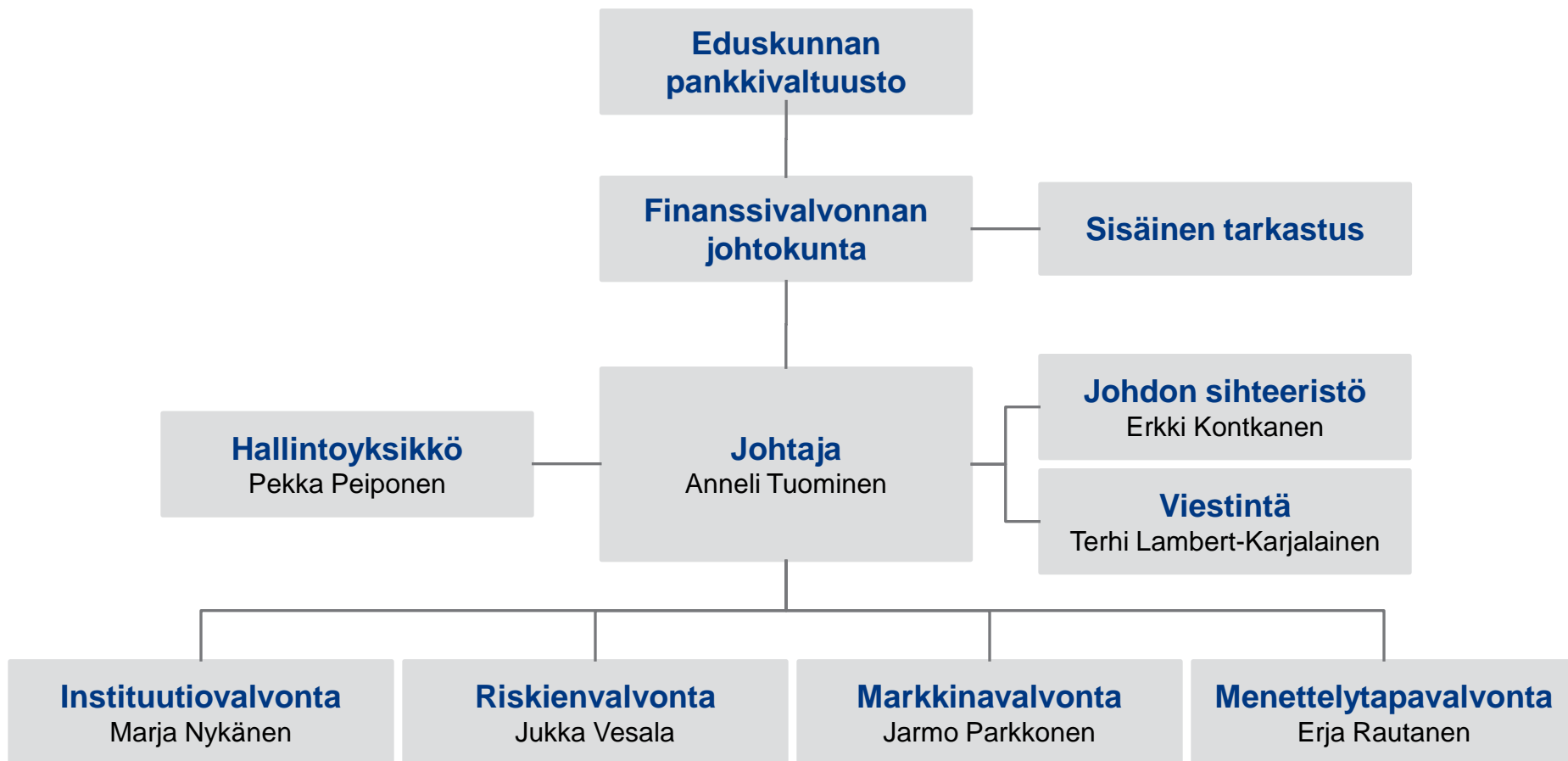

Mitä Fiva valvoo?

- Valvottavien toiminta on terveellä pohjalla
- Valvottavilla on riittävästi pääomaa ottamiinsa riskeihin nähden
- Valvottavat eivät ota toiminnassaan kohtuuttomia riskejä
- Asiakkaille ja sijoittajille tuotteista, palveluista, palveluntarjoajista ja pörssiyhtiöistä annettu informaatio on laadultaan hyvää
- Menettelytavat finanssimarkkinoilla ovat asialliset
- Maksujärjestelmät toimivat

- Useita eri palveluntarjoajia eri rahoitusalan toimialoilla
- Monilla tarjolla samat tuotteet toimialasta riippumatta
- Tuotteista vastaava taho joko tuotteen tarjoaja tai kaukana ketjussa
- Ulkomainen ulottuvuus; palveluntarjonta rajan yli tai sivukonttorista
- Erilaiset tarjontamallit
 - Perinteiset konttorit
 - Posti
 - Netti
 - Puhelin
 - Ovelta ovelle

- Sijoitustuote tässä esityksessä
- Sijoitustuotteiden tarjoajat
- Sijoitustuotteen tarjoamisen kriteerit
- Kuka myy tai tarjoaa mitä
- Sijoitusneuvonta ja muu neuvonta
- Sijoitustuotteen tarjoajana ulkomainen palveluntarjoaja
- Maksukyvyttömyystilanteista
- Yhteydenotot ongelmatilanteissa
- Yhteenveto

Sijoitustuote tässä esityksessä

- Strukturoitu talletus
 - Rahasto-osuus
 - Osakkeet
 - Joukkovelkakirjalainat (esim. indeksilainat)
 - Muut arvopaperit (esim. warrantit)
 - Johdannaissopimukset
 - Sijoitussidonnainen vakuutus
- Arvopaperit
- Rahoitusvälineet
-
- A diagram consisting of two blue brackets on the right side of the list. The first bracket groups 'Osakkeet', 'Joukkovelkakirjalainat (esim. indeksilainat)', and 'Muut arvopaperit (esim. warrantit)'. The second bracket groups 'Joukkovelkakirjalainat (esim. indeksilainat)', 'Muut arvopaperit (esim. warrantit)', and 'Johdannaissopimukset'. The text 'Arvopaperit' is positioned to the right of the first bracket, and 'Rahoitusvälineet' is positioned to the right of the second bracket.

Ketkä myyvät sijoitustuotteita?

- Pankit
 - Asiamiehet (talletustuotteet)
 - Sidonnaisasiamiehet (rahoitusvälineet)
- Sijoituspalveluyritykset (Pankkiiriliikkeet, Varainhoitoyhtiöt)
 - Sidonnaisasiamiehet (rahoitusvälineet)
- Vakuutusyhtiöt
 - Asiamiehet
 - Aliasiamiehet
- Rahastoyhtiöt
 - Asiamiehet
- Vakuutusmeklarit

Ketkä myyvät sijoitustuotteita?

- Sijoitustuotteita saa tarjota vain toimiluvalla tai rekisteröitymällä
 - Toimiluvan myöntää Finanssivalvonta eli Fiva (pankit, sijoituspalveluyritykset, rahastoyhtiöt ja vakuutusyhtiöt)
 - Rekisteröinnin tekee Fiva (vakuutusasiamiehet ja -meklarit)
 - Toimilupa voi olla ulkomaisen viranomaisen myöntämä → edellytys, että kotivaltion valvoja on ilmoittanut (notifioinut) Fivalle ulkomaisesta palveluntarjoajasta
 - Fivan nettisivuilta ilmenevät kaikki toimiluvan omaavat ja rekisteröidyt sekä notifioidut (www.finanssivalvonta.fi)

Finanssivalvonta - Etusivu - Microsoft Internet Explorer provided by Suomen Pankki

http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Pages/Default.aspx

File Edit View Favorites Tools Help

Finanssivalvonta - Etusivu

Finanssivalvonta tutuksi: Fivan luennot rahamuseossa

Finanssivalvonta pitää syksyllä 2010 kaksi luentoa rahamuseon Studia monetaria -yleisöluentosarjassa. Tiistaina 2.11. markkinavalvojat Tero Oikarinen ja Johanna Örndahl puhuvat aiheesta "Sijoittaisinko indeksilainaan, rahastoon tai sijoitussidonnaiseen vakuutukseen?". > Lue lisää

Valvottavien taloudellinen tila ja riskit: Suomen finanssisektori vakaa, riskit toimintaympäristöstä

Fivan 22.9. julkaistu analyysi osoittaa, että finanssisektorin tila on Suomessa säilynyt vakaana läpi finanssikriisin. Finanssisektorin toimintaympäristön viimeaikainen kehitys on ollut pääosin myönteistä. > Lue lisää

CEBS pyytää lausuntoja
Luotettavaa hallintoa koskeviin ohjeisiin

- 13.10.2010 | **Valvottavatiepöte**
CEIOPS julkaisi Solvenssi II -vastaavuusarvioinnin menetelmäluonnoksen julkista kuulemistä varten
- 13.10.2010 | **Verkkouutinen**
Työttömyyskassat 2009: Käsitteilyajat pitenevät ja etuusmenot kasvoivat
- 12.10.2010 | **Valvottavatiepöte**
CEBSin lausuntopyyntö palkitsemista koskeviin ohjeisiin
- 11.10.2010 | **Verkkouutinen**
Kuulemistilaisuus IFRS-tilinpäätöslaskelmien standardiluonnoksesta marraskuussa
- 8.10.2010 | **Valvottavatiepöte**
CEIOPS pyytää lisää dataa vahinkovakuutusta ja sairausvakuutusta koskien
- 6.10.2010 | **Lausuntopyyntö**
Muutokset standardeihin
Luottoriskin vähentämistekniikat luottoriskin standardimenetelmää käytettäessä (4.3e) ja Luottoriskin vähentämistekniikat sisäisten luottoluokitusten menetelmää käytettäessä (4.3f)

> Lisää

pankki-, sijoitus- ja vakuutusasiakkaille
Puhelin 0800 050 99
[Lue lisää](#)

Listayhtiölle

Listayhtiölle-sivustolle on koottu tietoa

- listautumisesta
- esitteistä
- tiedonantovelvollisuudesta
- sisäpiiriasioista

[Listayhtiölle-sivustolle](#)

Pikalinkit

- > Rahoitussektorin standardit
- > Vakuutussektorin määräys- ja ohjekokoelma
- > Valvottavaluettelot
- > Notifikaatioluettelot
- > Vakuutusedustajien rekisteröityminen
- > Maksupalveluja tarjoavat yhteisöt
- > Vakuutussektorin tiedonkeruulomakkeet
- > Rahoitussektorin tiedonkeruusevellukset
- > Sisäpiirilomakkeet
- > Liputusilmoituslomakkeet
- > Esiterekisteri

start Office Communicator Microsoft PowerPoint... Saapuneet - Microsof... Finanssivalvonta - Et... FI 13:24

- Sijoitustuotteita voi myös tarjota toisen palveluntarjoajan toimiluvan alla
 - Asiamiehet
 - Vakuutusyhtiöiden asiamiehet rekisteröidään Fivaan
 - Rahastoyhtiöiden tai pankkien asiamiehiä ei rekisteröidä
 - Sidonnaisasiamiehet
 - Sijoituspalveluyritysten ja pankkien sijoituspalveluja tarjoavat sidonnaisasiamiehet ilmoitetaan Fivalle
 - Luettelo käytettävistä sidonnaisasiamiehistä on sijoituspalveluyrityksillä/sijoituspalveluja tarjoavilla pankeilla

- **Palveluntarjoajalla on velvollisuus kertoa, missä roolissa toimii**
- **Jos jää epäselväksi, kysy,**
 - Mihin perustuu oikeus tarjota tuotetta
 - Onko tarjoajalla toimilupa
 - Onko tarjoajalla rekisteröinti vakuutusmeklariksi
 - varmista Fivan verkkopalvelusta
 - Kenen toimiluvalla toimii, jos omaa toimilupaa ei ole
 - Varmista luotettavuus kysymällä sijoituspalveluja tarjoavalta, onko myyjä sen sidonnaisasiamies
 - Varmista vakuutusyhtiön asiamies Fivan verkkopalvelusta
 - Onko ulkomaisella palveluntarjoajalla oikeus tarjota Suomessa tuotetta → katso Fivan verkkopalvelusta, onko tuote tai palveluntarjoaja notifioitu
- **Jos toimilupaa/rekisteröintiä ei ole, et saa selvää sidonnaisasiamiehen asemasta tai ulkomaisesta ei löydy asianmukaisia notifikaatitietoja, etsi toinen palveluntarjoaja**

Mitä sijoitustuotteita myyjät tyypillisesti myyvät?

■ Pankit

- Strukturoidut talletukset
- Osakkeet, joukkovelkakirjat ja muut arvopaperit sekä johdannaiset
- Rahasto-osuudet (kotimaiset ja ulkomaiset)
- Sijoitussidonnaiset vakuutukset

■ Sijoituspalveluyritykset

- Osakkeet, joukkovelkakirjat ja muut arvopaperit sekä johdannaiset
- Rahasto-osuudet (kotimaiset ja ulkomaiset)
- Sijoitussidonnaiset vakuutukset

■ Rahastoyhtiöt

- Rahasto-osuudet (kotimaiset ja ulkomaiset)

Mitä sijoitustuotteita myyjät tyypillisesti myyvät?

- Yhteissijoitusyrietykset (ulkomaiset sijoitusrahastot)
 - Ulkomaiset rahasto-osuudet
- Vakuutusyhtiöt
 - Sijoitussidonnaiset vakuutukset
 - Rahasto-osuudet (kotimaiset ja ulkomaiset)
 - Strukturoitujen talletusten markkinointi
 - Osakkeet, joukkovelkakirjat ja muut arvopaperit sekä johdannaiset
- Vakuutusmeklarit
 - Sijoitussidonnaiset vakuutukset
 - Rahasto-osuudet (kotimaiset ja ulkomaiset)
 - Osakkeet, joukkovelkakirjat ja muut arvopaperit sekä johdannaiset

Mitä neuvontapalvelua olen ostamassa?

- Ostanko vain sijoitustuotetta vai myös siihen liittyvää neuvontaa?
Millaista neuvontaa ostan?
- Kuka saa antaa sijoitusneuvontaa?
 - Pankit ja näiden sidonnaisasiamiehet
 - Sijoituspalveluyritykset, jos niiden toimilupa mahdollistaa sen sekä niiden sidonnaisasiamiehet
 - Rahastoyhtiöt, jos niiden toimilupa mahdollistaa sen
- Sijoitusneuvontaa voidaan antaa vain rahoitusvälineestä (arvopaperi tai johdannainen)
- Onko sijoitussidonnaisista vakuutuksista annettu neuvonta sijoitusneuvontaa? Ei ole. Vakuutus on saatava, ei rahoitusväline.
- Onko strukturoidusta talletuksesta annettu neuvonta sijoitusneuvontaa? Ei ole. Talletus on saatava, ei rahoitusväline.

Mitä neuvontapalvelua olen ostamassa?

- Voiko vakuutusyhtiön asiamies antaa sijoitusneuvontaa? Voi, mutta silloin tämä ei toimi vakuutusyhtiön asiamiehenä, vaan sijoituspalveluyrityksen tai pankin sidonnaisasiamiehenä.
- Miten eroavat rahoitusvälinettä koskeva sijoitusneuvonta ja vakuutusmeklarin antama neuvonta sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta?
 - Vakuutusmeklarin on lähtökohtaisesti tehtävä tasapuolinen analyysi → Miksi käänny vakuutusmeklarin puoleen, jos en halua tasapuolista analyysia?
 - Sijoitusneuvonnassa ei ole velvoitetta tasapuoliseen analyysiin → Kysy, mistä tuotekokonaisuudesta sijoitusneuvo annetaan (saman konsernin tuotteet, oman yhtiön tuotteet, avoin arkkitehtuuri)

Mitä neuvontapalvelua olen ostamassa?

- Soveltuvatko sijoitusneuvontaan ja muuhun sijoitustuotetta koskevaan neuvontaan samat asiakkaansuojasäännökset? Ei.
 - Strukturoitu talletus → luottolaitoslaki
 - Rahoitusväline → arvopaperimarkkinalaki
 - Sijoitussidonnainen vakuutus → vakuutuslainsäädäntö
- Selonotto- ja tiedonantovelvollisuudessa on eroja
- Laiminlyönnin tai virheen seuraamukset erilaisia
- Samalta tiskiltä myydään kaikkia tuotteita ja annetaan niitä koskevaa neuvontaa → Vaatii tarkkaavaisuutta asiakkaalta!

Mitä neuvontapalvelua olen ostamassa?

- Mistä tiedän, millaista neuvontaa olen saamassa?
 - Sijoitusneuvonnasta tai muusta neuvonnasta ei tarvitse tehdä kirjallista sopimusta
 - Kysytäänkö minulta sellaisia tietoja, että voin olettaa, että myyjä aikoo ottaa henkilökohtaiset olosuhteeni huomioon myynti tilanteessa?
 - Onko minulle kohdistettu markkinointi sisällöltään sellainen, että siinä on otettu huomioon henkilökohtaisia olosuhteitani?
 - Onko kyseessä rahoitusväline vai jokin muu sijoitustuote?
 - Onko lopputuloksena se, että palveluntarjoaja suosittelee sinulle yksittäistä rahoitusvälinettä?
- Asiakas vastaa sijoitustoiminnan lopputuloksesta!

Onko myyjä kotimainen vai ulkomainen?

- Palvelua voidaan tarjota ulkomailta
 - Rajan yli (ilman fyysistä läsnäoloa Suomessa)
 - Sivukonttorista
- Tutulta kuulostavasta toiminimestä ei voi aina varmasti päätellä palveluntarjoajan kotimaata tai sitä, onko sillä sivukonttori Suomessa
- Palveluntarjoajien välillä on eroa, minkä valtion sääntelyä sovelletaan ja minkä valtion viranomaisen valvoo
- Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (Fine), joka neuvoo yksittäisiä asiakkaita ja selvittää tarvittaessa asiakkaan puolesta kiistatilanteita palveluntarjoajan kanssa, ei ota käsiteltäväkseen kaikkiin ulkomaisiin palveluntarjoajiin liittyviä erimielisyyksiä
- Onko sinulla riittävä kielitaito sekä halu ja kyky selvittää tarvittaessa erimielisyyksiä ulkomailla palveluntarjoajan ja viranomaisten kanssa?

Miten käy sijoituksen, jos palveluntarjoaja tai sijoitustuotteen vastapuoli tulee maksukyvyttömäksi?

- Strukturoitu talletus on saatava:
 - Perustuu asiakkaan ja pankin väliseen sopimukseen
 - Pankki maksaa asiakkaalle sovittuna ajankohtana talletetun pääoman, usein takuukoron ja sille mahdollisesti kertyneen lisäkoron, joka voi olla riippuvainen jonkin sijoitustuotteen arvonkehityksestä
 - Varat pankin taseessa
 - Talletussuoja korvaa 50 000 euroon asti (**Huom!** Talletussopimus saattaa rajata lisäkoron talletussuojan ulkopuolelle)
- Sijoitussidonnainen vakuutus on saatava:
 - Perustuu asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimukseen
 - Vakuutusyhtiö maksaa asiakkaalle sovittuna ajankohtana tietyn pääoman ja sille mahdollisesti kertyneen tuoton, joka voi perustua jonkin sijoitustuotteen arvonkehitykseen
 - Varat vakuutusyhtiön taseessa
 - Ei korvaussuojajärjestelmää, prosessi hitaampi kuin korvaussuojajärjestelmissä
 - Vakuutuskannansiirto toiselle vakuutusyhtiölle mahdollinen
 - Konkurssipesässä etuoikeutettu saatava

Miten käy sijoituksen, jos palveluntarjoaja tai sijoitustuotteen vastapuoli tulee maksukyvyttömäksi?

- Rahasto-osuuksien alla (sijoitusrahastossa) olevat varat ovat asiakkaiden omaisuutta
 - Rahaston varat säilytettävänä säilytysyhteisössä → rahastoyhtiön maksukyvyttömyys ei vaikuta
 - Rahaston varat myös säilytysyhteisössä erilläänpidettäviä
- Sijoituspalveluyrityksen tai pankin kautta hankittava, luovutettava tai säilytyksessä oleva rahoitusväline on asiakkaan omaisuutta. Myös sijoituspalvelun tarjontaan liittyvät käteisvarat ovat erilläänpidettäviä palvelua tarjoavan varoista (poikkeus talletuspankki).
 - Maksukyvyttömyystilanteissa erilläänpidettävät varat palautetaan asiakkaille
 - Sijoittajien korvausrahasto korvaa 90 % saatavan määrästä ja enintään 20 000 euroa, kun ei-ammattimaisen asiakkaan asiakasvaroja ei kyetä palauttamaan
- Vakuutusmeklarilla asiakasvarojen erilläänpitovelvoite
 - Haettava Fivalta lupaa asiakasvaratilin käyttämistä varten
 - Oikeus pitää asiakasvaratiliä ilmenee Fivan julkisesta rekisteristä

Kuka vastaa ongelmatilanteissa ja mistä apua?

- Selvitettävä,
 - kuka tulee vastapuoleksi sijoituksessa tai
 - kenen nimissä palvelua on tarjottu
- Päämies vastaa kaikkien asiamiestyypin toiminnasta.
- Ota ensin yhteyttä palveluntarjoajaan tai sopimuskumppaniin ja pyri selvittämään asiaa.
- Jos yhteydenotto ei tuota toivottua tulosta, voit ottaa yhteyttä Fineen.
- Fivalla on puhelinpalvelu, johon asiakkaat voivat ottaa yhteyttä. Fivalla ei ole toimivaltaa ratkaista valvottavan ja asiakkaan välisiä yksityisoikeudellisia riita-asioita, esimerkiksi korvauspäätöstä tai vahingonkorvausvelvollisuutta koskevia erimielisyyksiä.
- Kuluttaja-asiakkaiden osalta kuluttaja-asiemiehellä on Fivaan nähden rinnakkainen toimivalta.

- Selvitä itse palveluntarjoajan taustat ja kokemus.
- Varmista, että palveluntarjoaja on todella olemassa ja tekee, mitä lupaa.
- Vertaile tuotteita ja kilpailuta tarjouksia.
- Tutustu annettuun materiaaliin ja tarvittaessa selvitä itse lisää.
- Selvitä rohkeasti myyjältä epäselvät asiat.
- Osta vain, jos ymmärrät, mitä olet ostamassa.

Kiitos!

Anu Ranta
markkina-
valvoja

anu.ranta@finanssivalvonta.fi

puh. 010 831 5395

www.finanssivalvonta.fi